



Europos Sąjungos  
Taryba

Briuselis, 2018 m. birželio 1 d.  
(OR. en)

9643/18

---

---

**Tarpinstitucinė byla:  
2018/0186 (CNS)**

---

---

**COCON 9  
VISA 134  
FREMP 90**

## **PASIŪLYMAS**

---

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. gegužės 31 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 358 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria nustatomas ES laikinasis kelionės dokumentas ir panaikinamas Sprendimas 96/409/BUSP

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 358 final.

---

Pridedama: COM(2018) 358 final



Briuselis, 2018 05 31  
COM(2018) 358 final

2018/0186 (CNS)

Pasiūlymas

## **TARYBOS DIREKTYVA**

**kuria nustatomas ES laikinasis kelionės dokumentas ir panaikinamas Sprendimas  
96/409/BUSP**

{SEC(2018) 263 final} - {SWD(2018) 272 final} - {SWD(2018) 273 final}

## AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

### 1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

#### • Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Teisė į vienodą požiūrį konsulinės apsaugos srityje yra viena iš konkrečių teisių, ES piliečiams suteikta Sutartimis jų pilietybės pagrindu. Prireikus pagalbos už ES ribų, ES piliečiai turi teisę kreiptis į bet kurios ES valstybės narės ambasadą arba konsulatą, jei nėra jų pačių valstybės narės ambasadų ar konsulatų, į kuriuos jie galėtų kreiptis (t. y., jei jie yra „neatstovaujami“<sup>1</sup>). Valstybės narės privalo padėti neatstovaujamiems ES piliečiams tokiomis pačiomis sąlygomis, kuriomis jie padeda savo pačių piliečiams. Ši teisė, įtvirtinta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 20 straipsnio 2 dalies c punkte ir 23 straipsnyje bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 46 straipsnyje, grindžiama ES solidarumo principu ir yra vienas iš praktinių ES pilietybės privalumų. Tai puikus pavyzdys, kaip ES gali labiau priartėti prie savo piliečių, – o būtent tam Komisija teikia pirmenybę<sup>2</sup>.

Viena iš neatstovaujamiems piliečiams teikiamos pagalbos formų – laikinųjų kelionės dokumentų (LKD) išdavimas. LKD – tai dokumentai, išduodami piliečiams, jei jų pasai ar kelionės dokumentai buvo pamesti, pavogti ar sunaikinti arba jei jie laikinai nepasiekiami. 1996 m. Sprendimu 96/409/BUSP<sup>3</sup> pradėti taikyti bendros formos laikinieji kelionės dokumentai (ES LKD), kuriuos valstybės narės išduoda trečiosiose šalyse (t. y., šalyse už ES ribų) neatstovaujamiems ES piliečiams.

LKD yra dažniausia pagalbos forma, kurią valstybės narės suteikia neatstovaujamiems į nelaimę trečiosiose šalyse<sup>4</sup> patekusiems ES piliečiams; šie dokumentai būtini, norint šiems piliečiams padėti saugiai grįžti namo. Todėl ES piliečiai trečiosiose šalyse gali pasikliauti apsauga, kuri garantuojama jiems kaip ES piliečiams.

ES LKD išduodami jau 20 metų, todėl būtina atnaujinti Sprendime 96/409/BUSP nustatytas taisykles bei ES LKD formą. Neseniai padaryti ES taisyklių dėl konsulinės apsaugos pakeitimai Sprendime 96/409/BUSP neatsispaudė, o esama ES LKD forma nėra pritaikyta prie dabartinės globalios saugumo aplinkos.

Ypač susirūpinimą kelia tai, kad dabartinis ES LKD formatas yra nepakankamai perspektyvus. Jame neatsižvelgiama į kelionės dokumentų apsaugos patobulinimus, jis nepakankamai apsaugotas nuo sukčiavimo ir klastojimo. Todėl ES LKD Sąjungoje taikomas

---

<sup>1</sup> Taip pat žr. 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyvos (ES) 2015/637 dėl koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonių, skirtų neatstovaujama Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti ir kuria panaikinamas Sprendimas 95/553/EB, 6 straipsnį, OL L 106, 2015 4 24, p. 1.

<sup>2</sup> [https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech\\_lt.pdf](https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_lt.pdf)

<sup>3</sup> 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybės atstovų sprendimas 96/409/BUSP dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo (OL L 168, 1996 7 6, p. 4).

<sup>4</sup> 2017 m. ES pilietybės ataskaitoje (COM(2017) 30 *final*/2) nurodyta, kad „laikinių kelionės dokumentų išdavimas praktiškai yra dažniausiai valstybių narių neatstovaujamiems ES piliečiams teikiama pagalba (daugiau kaip 60 proc. visų atvejų).“ Absoliučiais skaičiais ES LKD išduota palyginti nedaug. Apskaičiuota, kad už ES ribų per metus jų išduota maždaug 320, o pačioje ES – dar 250. Apytikriais duomenimis, per metus dar 400–500 neatstovaujama piliečių išduodami nacionaliniai LKD, o ne ES LKD. Vis dėlto ES LKD skaičiai yra netikslūs ir greičiausiai mažesni nei tikrieji, nes šiuo metu ne visos valstybės narės renka tikslus statistinius duomenis apie ES LKD (daugiau informacijos pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamame vertinime).

fragmentuoti. Kai kurios valstybės narės bendros LKD formos nebenaudoja, nes mano, kad jo apsauginės savybės nepakankamos.

Be to, Sprendimas 96/409/BUSP nėra suderintas su Tarybos direktyva (ES) 2015/637<sup>5</sup>. Šia direktyva, kurią valstybės narės privalėjo į savo teisę perkelti iki 2018 m. gegužės 1 d., reglamentuojama apskritai visų neatstovaujamų piliečių konsulinė apsauga, joje taip pat nustatytos ES LKD išdavimo taisyklės. Galų gale, dėl tam tikrų bendros LKD formos dizaino savybių (pvz., nėra pakankamai vietos reikalingoms trečiųjų šalių tranzitinėms vizoms įklijuoti) mažėja tikimybė, kad trečiosios šalys LKD pripažins.

Šiuo pasiūlymu atsižvelgiama į Tarybos raginimą pateikti pasiūlymą dėl naujo ES LKD, kuris turėtų dabartinę praktiką atitinkančias apsaugines savybes ir kuriuo būtų atnaujintos Sprendime 96/409/BUSP aprašytos savybės, sukūrimo<sup>6</sup>.

2016 m. gruodžio mėn. paskelbtame 2016 m. veiksmų plane dėl dokumentų saugumo<sup>7</sup> ir 2016 m. komunikate „Didesnis saugumas judžiamame pasaulyje. Geresnis keitimasis informacija kovojant su terorizmu ir patikimesnės išorės sienos“<sup>8</sup> Komisija iškėlė klausimą dėl kelionės dokumentų klastojimo, pabrėžė būtinybę užtikrinti kelionės dokumentų apsaugą ir įsipareigojo ištirti galimybes, kaip patobulinti LKD apsaugines savybes. Be to, 2017 m. pilietybės ataskaitoje<sup>9</sup> Komisija, siekdama užtikrinti, kad piliečiai galėtų veiksmingai naudotis savo teise į konsulinę apsaugą, įsipareigojo išnagrinėti galimybes atnaujinti neatstovaujamiems ES piliečiams išduodamų laikinųjų kelionės dokumentų taisykles, įskaitant ES bendros formos LKD apsaugines savybes.

Tarybos išvadose dėl veiksmų plano<sup>10</sup> ir 2017 m. pilietybės ataskaitos<sup>11</sup> Taryba pabrėžė kelionės ir tapatybės dokumentų apsaugos svarbą kovojant su kelionės dokumentų klastojimu. Išvadose Komisija taip pat paraginta imtis atitinkamų tolesnių veiksmų.

Europos Parlamentas rezoliucijoje dėl 2017 m. pilietybės ataskaitos<sup>12</sup> paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl naujos, labiau apsaugotos ES LKD formos.

Į 2018 m. Komisijos darbo programą<sup>13</sup> įtraukta Tarybos direktyvos, kuria bus keičiamas Sprendimas dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo, pasiūlymo peržiūra (REFIT). Ta peržiūra siekiama atnaujinti neatstovaujamiems ES piliečiams išduodamų laikinųjų kelionės dokumentų taisykles, įskaitant ES bendros formos apsaugines savybes, ir taip užtikrinti, kad piliečiai galėtų veiksmingai naudotis savo teise į konsulinę apsaugą. Sustiprinus ES LKD

<sup>5</sup> 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyva (ES) 2015/637 dėl koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonių, skirtų neatstovaujamų Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti ir kuria panaikinimas Sprendimas 95/553/EB (OL L 106, 2015 4 24, p. 1).

<sup>6</sup> <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5287-2011-INIT/en/pdf>

<sup>7</sup> COM(2016) 790 *final*.

<sup>8</sup> COM(2016) 602 *final*.

<sup>9</sup> COM(2017) 30 *final*/2.

<sup>10</sup> 2017 m. kovo 27 d. priimtos Tarybos išvados dėl Komisijos pateikto Europos kovos su kelionės dokumentų klastojimu stiprinimo veiksmų plano, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7696-2017-INIT/lt/pdf>.

<sup>11</sup> 2017 m. gegužės 11 d. priimtos Tarybos išvados dėl 2017 m. ES pilietybės ataskaitos, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9080-2017-INIT/lt/pdf>.

<sup>12</sup> 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento rezoliucija „2017 m. pilietybės ataskaita. Piliečių teisių stiprinimas demokratinių pokyčių Sąjungoje“, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0487+0+DOC+XML+V0//LT>.

<sup>13</sup> [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp\\_2018\\_annex\\_ii\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2018_annex_ii_en.pdf)

apsaugines savybes, sumažėtų jų klastojimo ir padirbinėjimo rizika; taip būtų kovojama su sukčiavimu ir netinkamu kelionės dokumentų naudojimu. Tai savo ruožtu turėtų prisidėti prie kovos su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Kiekvienas ES pilietis trečiosios šalies teritorijoje, kurioje jo pilietybės valstybė narė neturi atstovybės, gali naudotis bet kurios kitos valstybės narės konsuline apsauga tomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos valstybės narės piliečiai.

Tam, kad būtų išdėstytos bendradarbiavimo ir koordinavimo priemonės, būtinos neatstovaujama Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti, 2015 m. Taryba priėmė Direktyvą (ES) 2015/637. Direktyvoje (ES) 2015/637 pateiktos bendros taisyklės dėl priemonių, skirtų neatstovaujama Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai palengvinti. 9 straipsnio f punkte aiškiai nurodyta, kad ji taip pat taikoma tada, kai reikia išduoti laikinuosius kelionės dokumentus.

Vienas iš šio pasiūlymo tikslų – konkrečias ES LKD taikomas taisykles visapusiškai suderinti su Direktyva (ES) 2015/637. Atsižvelgiant į poreikį, šiame pasiūlyme taip pat patikslinamos bendrosios į Direktyvą (ES) 2015/637 įtrauktos taisyklės, pvz., dėl valstybių narių bendradarbiavimo ir koordinavimo nagrinėjant prašymus dėl ES LKD išdavimo. Siūloma direktyva nekeičiamos jokios pagal Direktyvą (ES) 2015/637 nustatytos teisės.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Apsaugoti ir patikimi dokumentai yra svarbus sienų valdymo elementas.

## **2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI**

- **Teisinis pagrindas**

Šis pasiūlymas, kaip ir Direktyva (ES) 2015/637 dėl konsulinės apsaugos, grindžiamas SESV 23 straipsniu. Remdamasi šio straipsnio 2 dalimi, Taryba, laikydama specialios teisėkūros procedūros ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali priimti direktyvas, kuriomis nustatomos koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonės, reikalingos neatstovaujama Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti. Ši nuostata taikoma visoms valstybėms narėms.

Šiuo pasiūlymu siekiama nustatyti priemones, reikalingas neatstovaujama Sąjungos piliečių dažniausio pobūdžio konsulinei apsaugai, visų pirma laikinųjų kelionės dokumentų išdavimui trečiosiose šalyse palengvinti. Šio tikslo turi būti siekiama nustatant standartines valstybių narių bendradarbiavimo procedūras, taikomas išduodant vienodos formos laikinuosius kelionės dokumentus su geresnėmis apsauginėmis savybėmis. Tai piliečiams suteiks galimybę naudotis teise į veiksmingą konsulinę apsaugą ir saugesnę aplinką.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

ES LKD išdavimas turi tarpvalstybinį matmenį, nes jis susijęs su apsauga, kurią viena valstybė narė teikia kitos valstybės narės piliečiams.

Dabartinę ES LKD formą, kuri pateikta Sprendime 96/409/BUSP, būtina atnaujinti. Šios formos pakeitimus gali siūlyti tik Komisija. ES LKD su atnaujintomis apsauginėmis savybėmis padidins bendrą ES saugumą, nes šie dokumentai jų turėtojams leis kirsti ES

sienas. Be to, dažniau naudojant vienodą formą ir suderintas apsaugines savybes, padidės jų pripažinimas trečiojoje šalyje. Tokių tikslų pačios valstybės narės pasiekti negali.

Neatnaujinus vienodos ES LKD formos, valstybės narės, vykdydamos savo įsipareigojimą pagal Sutartį teikti konsulinę apsaugą neatstovaujamiems ES piliečiams tokiais pačiomis sąlygomis, kuriomis jie teikia apsaugą savo pačių piliečiams, vis dažniau naudosis nacionalinius LKD. Taip atsiranda valstybių narių susifragmentavimo pavojus, – kad bus naudojami skirtingi dokumentai ir taikomos nevienodos procedūros. Tai taip pat kelia palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimo pavojų (kai piliečiai dėl laikinojo kelionės dokumento kreipiasi į vieną valstybę narę, o ne į kitą, nes tam tikros valstybės narės dokumentai pripažįstami plačiau, yra pigesni arba juos gauti lengviau, nei kitos valstybės narės dokumentus).

- **Proporcingumo principas**

Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga privalo nesiimti jokių veiksmų, kurie nėra būtini siekiant Sutartyje nustatytų tikslų. Pasirinkta šių ES veiksmų forma turi būti tokia, kad pasiūlymas pasiektų tikslą ir būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamas.

Šiuo pasiūlymu nustatomas privalomas ES LKD naudojimas neatstovaujamiems piliečiams už ES ribų. Valstybės narės bus įpareigosios neatstovaujamiems piliečiams, kurie tenkina taikomas sąlygas, išduoti ES LKD. Šis pasiūlymas apima aplinkybes, numatytas pagal teisinę prievolę teikti konsulinę apsaugą.

Pasiūlymu patobulinamos ES LKD apsauginės savybės, kad jos atitiktų standartus, atitinkančius valstybių narių ir trečiųjų šalių lūkesčius. Tai daroma remiantis galiojančiais standartais, nustatytais vienodos vizų formos klausimu<sup>14</sup>. Todėl pasiūlymu leidžiama valstybių narių ambasadų ir konsulatų jau turimą įrangą naudoti ES LKD; taip sumažinamas poreikis įsigyti naują įrangą ir rengti mokymus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Remiantis SESV 23 straipsnio 2 dalimi, siūloma priemonė yra direktyva.

### 3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Atlikus Sprendimo 96/409/BUSP vertinimą nustatyta, kad išduodami ES LKD veiksmingai padėjo suteikti realią pagalbą trečiojoje šalyje į nelaimę patekusiems ES piliečiams. Atlikus vertinimą taip pat nustatyta, kad ES LKD praktiškai įrodė ES pilietybės privalumus; tikimasi, kad ES LKD naudingi bus ir ateityje.

Tačiau ES LKD taikomą teisinę sistemą reikia pritaikyti taip, kad būtų atsižvelgta į tam tikras vertinimo metu nustatytas įgyvendinimo problemas. Konkrečiai šiais pritaikymais turėtų būti siekiama užtikrinti suderinamumą su Direktyva (ES) 2015/637 ir patobulinti ES LKD apsaugines savybes, atsižvelgiant į kintančius saugumo poreikius. Pagrindinės vertinimo metu nustatytos problemos – fragmentuotas požiūris į LKD išdavimą (ne visos valstybės narės naudoja Sprendimu 96/409/BUSP nustatytą formą), tikimybė, kad jie prasčiau pripažįstami,

---

<sup>14</sup> 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą, su pakeitimais, padarytais 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1370, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą.

teisinis netikrumas, įgyvendinamumas ir bendros LKD formos apsaugos silpnumas. Šiuo pasiūlymu siekiama spręsti Sprendimo 96/409/BUSP vertinimo metu nustatytas problemas.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vykstant konsultacijų procesui naudotasi bendresnio pobūdžio informacijos rinkimo priemonėmis, kaip antai viešomis konsultacijomis, taip pat rengtos labiau tikslinės konsultacijos su valstybėmis narėmis ir suinteresuotųjų šalių grupėmis bei vykdyti tyrimai. Kai kurios suinteresuotosios šalys buvo valstybių narių kompetentingos institucijos, valstybių narių atstovybės trečiojoje šalyje, trečiųjų šalių valdžios institucijos, verslo asociacijos (įskaitant kelionių organizatorius, oro transporto bendroves ir draudimo bendroves), piliečiai ir piliečių grupės bei Europos Komisijos, Europos Išorės veikslių tarnybos ir Tarybos sekretoriato ekspertai. Rengiant šį pasiūlymą atsižvelgta į šių suinteresuotųjų šalių nuomones.

Išsami informacija apie konsultacijų proceso rezultatus pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija, naudodamasi atitinkama bendrąja sutartimi, užsakė tyrimą, kuriuo įvertinta esama ES priemonė dėl Europos laikinojo kelionės dokumento ir atliktas poveikio vertinimas.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba palankiai įvertino prie šio pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimą ir pateikė keletą pasiūlymų dėl jo patobulinimų<sup>15</sup>. Poveikio vertinime buvo aptartos kelios politikos galimybės: išlaikyti *status quo*, priimti tik neprivalomas priemones, atšaukti Sprendimą 96/409/BUSP ir panaikinti ES LKD, priimti naujus teisės aktus, pagal kuriuos ES LKD taptų privalomai taikytini visiems ES piliečiams, priimti naujus teisės aktus, nustatančius ES LKD su geresnėmis apsauginėmis savybėmis, arba priimti naujus teisės aktus, nustatančius ES LKD su biometriniais duomenimis.

Nuspręsta, kad galimybės išlaikyti *status quo* ir panaikinti ES LKD siekiant nustatytų tikslų yra nepatenkinamos ir neveiksmingos. Visiems ES piliečiams privalomas ES LKD taikymas laikomas neproporcinga priemone. Nuspręsta, kad savarankiškai įgyvendinamos neprivalomos priemonės taip pat yra nepatenkinamos. Tačiau neprivalomos priemonės turėtų būti taikomos kartu su galiausiai pasirinkta galimybe, kad būtų prisidedama prie jos įgyvendinimo.

Nuspręsta, kad priimtinesnė yra viena iš dviejų galimybių dėl naujų teisės aktų, t. y. variantas nustatyti ES LKD su geresnėmis apsauginėmis savybėmis, o ne su biometriniais duomenimis, visų pirma išlaidų veiksmingumo ir proporcingumo sumetimais. Konkrečiai – pirmuoju atveju būtų galima panaudoti jau esamą vienodos vizų formos spausdinimo įrangą, o antruoju reiktų įdiegti įrangą, galinčią spausdinti biometrines informacijas. Labai tikėtina, kad tai iš valstybių narių ir piliečių pareikalautų nemažų išlaidų.

Manoma, kad galimybė, kuriai teikiama pirmenybė, gali būti naudinga keliose srityse. Neatstovaujami ES piliečiai, kuriems reikia pagalbos, ES LKD galėtų gauti visų valstybių konsulatuose, taikant Direktyva (ES) 2015/637 grindžiamą supaprastintą procedūrą. Jie teise į ES LKD galėtų pasinaudoti daugiau atvejų, nei numatyta pagal dabar galiojantį ES LKD sprendimą. Jiems taip pat privalomas būtų aiškesnės išdavimo procedūros ir terminai.

---

<sup>15</sup> Reglamentavimo patikros valdybos nuomonę galima rasti <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

Valstybėms narėms ir ES privalumą teiktų geresnės naujųjų ES LKD apsauginės savybės. Pradėjus dažniau naudoti naujuosius dokumentus, juos gali plačiau pripažinti trečiosios šalys, o pritaikius naujausius mašininio nuskaitymo standartus, formalumus prie sienų būtų galima atlikti paprasčiau. Geresnis pripažinimas trečiojoje šalyse padėtų neatstovaujamiems piliečiams sutaupyti pinigų, nes reiktų mažiau laiko praleisti viešbučiuose ar išleisti lėšų alternatyviems kelionės variantams. Labiau apsaugota, daugiakalbė ir ES lygmeniu gaminama ES LKD forma taip pat gali būti išlaidų požiūriu veiksminga alternatyva valstybėms narėms, svarstančioms apie galimybę pakeisti pasenusius nacionalinius LKD. Galų gale, Komisija galėtų užtikrinti naujų ES LKD teisės aktų vykdymą ir stebėti jų įgyvendinimą.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Iniciatyva įtraukta į 2018 m. Komisijos darbo programoje pateiktą abipusiu pasitikėjimu grindžiamos teisingumo ir pagrindinių teisių erdvės REFIT iniciatyvų sąrašą<sup>16</sup>. Atsižvelgdama į tai, Komisija išnagrinėjo galimybes supaprastinti ir sumažinti našta.

Pasiūlymu siekiama supaprastinti ES LKD išdavimo procedūrą ir taip sumažinti viešojo administravimo institucijoms ir į nelaimę dėl prarastų kelionės dokumentų patekusiems piliečiams tenkančią našta. Tuo pačiu metu pasiūlymu sustiprinamos ES LKD apsauginės savybės, nes ES LKD gali būti naudojamas norint patekti į ES teritoriją. Šiuo tikslu pasiūlyme numatytos priemonės grindžiamos esama įranga ir praktine vizų įklijų naudojimo patirtimi. Vienodi, labiau apsaugoti ES LKD gali sumažinti piliečiams ir verslui (pvz., oro transporto bendrovėms) tenkančias išlaidas ir kylančius nepatogumus, nes juos plačiau pripažįsta trečiosios šalys ir su jais lengviau atlikti formalumus prie ES išorės sienų.

Apskaičiuota, kad supaprastinimo elementai piliečiams padės sutaupyti 93 000 EUR per metus. Kadangi nėra patikimų duomenų, sumos, kurias galėtų sutaupyti verslo atstovai ir sienos apsaugos institucijos, nebuvo kiekybiškai įvertintos.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymu įgyvendinama pagrindinė ES piliečių teisė į diplomatinę ir konsulinę apsaugą, kuri užtikrinama pagal Chartijos 46 straipsnį.

Pasiūlymas taip pat turi įtakos Chartijos 7 straipsniui dėl teisės į privatą gyvenimą ir 8 straipsniui dėl teisės į asmens duomenų apsaugą. Tvarkant piliečių duomenis, įskaitant jų rinkimą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, daromas poveikis Chartijoje nustatytai teisei į privatą gyvenimą ir teisei į asmens duomenų apsaugą. Poveikis šioms pagrindinėms teisėms turi būti pagrįstas<sup>17</sup>.

Kalbant apie teisę į asmens duomenų apsaugą, įskaitant duomenų saugumą, taikomos susijusios ES taisyklės<sup>18</sup>. Nenumatyta nukrypti nuo duomenų apsaugos tvarkos. Valstybės

<sup>16</sup> [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp\\_2018\\_annex\\_ii\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2018_annex_ii_en.pdf)

<sup>17</sup> Europos Sąjungos Teisingumo Teismas tokio poveikio pagrindimo kriterijus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2252/2004 išdėsto byloje C-291/12 *Schwarz* prieš *Stadt Bochum*, ECLI:EU:C:2013:670. Jis priminė, kad bet koks Chartijoje nustatytų teisių apribojimas turi būti numatytas įstatymo, nekeisti šių teisių ir laisvių esmės. Remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nustatė, kad tikslas užkirsti kelią pasų klastojimui ir jų nesąžiningam naudojimui atitinka šiuos kriterijus.

<sup>18</sup> 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

narės turi įgyvendinti aiškias taisykles, sąlygas ir apsaugines savybes, tinkamai laikydamosi ES duomenų apsaugos taisyklių. Ši iniciatyva nesuteikia teisinio pagrindo taip surinktų duomenų saugojimui ar tokių duomenų naudojimui kitais tikslais nei prašymo teikėjo tapatybės patikrinimas, ES LKD įklijos spausdinimas ir atitinkamo asmens kelionės palengvinimas. Taip saugant duomenis reikėtų laikytis duomenų apsaugos taisyklių, išdėstytų Reglamente (ES) 2016/679. Privalomas prašymo teikėjo asmens duomenų (įskaitant jo veido atvaizdą) įtraukimas į įkliją, taip pat tų duomenų perdavimas pareiškėjo pilietybės valstybei narei tam, kad būtų patikrinta prašymo teikėjo tapatybė, įgyvendinamas taikant atitinkamas apsaugines savybes.

#### **4. POVEIKIS BIUDŽETUI**

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

#### **5. KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Kadangi valstybės narės ES LKD išduoda nedaug, vykdant pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną svarbu laikytis realistinio požiūrio ir nacionalinėms valdžios institucijoms nesudaryti pernelyg didelės naštos. Valstybių narių prašoma Komisijai kasmet pateikti informaciją dėl nedidelio pagrindinių rodiklių skaičiaus. Prireikus gali būti nuspręsta rinkti papildomą informaciją. Po penkerių metų Komisija įvertins, kaip įgyvendinama direktyva.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

I skyriuje (1 ir 2 straipsniai) aprašomas pasiūlymo dalykas ir pateikiamos apibrėžtys. Pasiūlyme išdėstomos sąlygos ir procedūra, kurios taikomos neatstovaujamiems ES piliečiams norint gauti ES LKD, ir nustatoma vienoda tokių dokumentų forma. Jame taikoma tokia pat sąvokos „neatstovaujamas pilietis“ apibrėžtis kaip ir Direktyvoje (ES) 2015/637.

II skyriaus 3 straipsnyje nustatytos sąlygos, kurias turi atitikti asmuo, kad jam būtų išduotas ES LKD. Paprastai ES LKD turėtų būti išduodamas neatstovaujamiems piliečiams, kurie dėl įvairių priežasčių neturi paso ar kelionės dokumentų, vienai kelionei į piliečio pilietybės arba gyvenamąją valstybę narę. Dokumentas turėtų būti išduodamas padedančiai valstybei narei pasikonsultavus su pilietybės valstybe nare.

4 straipsnyje aprašoma ES LKD išdavimo procedūra, įskaitant neatstovaujamo piliečiui padedančios valstybės narės konsultacijas su jo pilietybės valstybe nare ir taikomus terminus. 4 straipsnyje taip pat išdėstomos tinkamai pagrįstais atvejais ar krizės atveju taikomos išimties. Jame taip pat nurodytos apsauginės savybės.

Pagal 5 straipsnį ES LKD turėtų galioti tik truputį ilgiau už minimalų laikotarpį, reikalingą kelionei atgal.

6 straipsnyje nurodyta, kad valstybės narės gali nustatyti ar išlaikyti palankesnes nuostatas, jei jos suderinamos su direktyva.

7 straipsnyje nurodomos papildomos aplinkybės, kuriomis valstybės narės gali išduoti ES LKD. ES LKD gavėjai, neskaitant trečiosiose šalyse neatstovaujamo ES piliečių, galėtų, pvz., būti lydintys šeimos nariai, pačios valstybės narės piliečiai arba joje gyvenantys asmenys, taip pat kitos valstybės narės atstovaujami ES piliečiai. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti ES LKD išduoti ES teritorijoje.

III skyriaus 8 straipsnyje nustatoma viena forma, kuri turėtų būti taikoma ES LKD, susidedantis iš vienodos formos ir įklijos. Ant įklijos atspausdinami atitinkami ES LKD duomenys, po to įkliją įklajuojama į formą.

9 straipsnyje išdėstoma procedūra, taikoma norint įtraukti papildomas ES LKD technines specifikacijas. Esant būtinybei, šios specifikacijos gali būti slaptos.

10 straipsnis yra susijęs su valstybių narių įstaigomis, atsakingomis už ES LKD spausdinimą. Apie šias įstaigas turi būti pranešta Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

11 straipsnyje pateiktos komitetui, kuriam pavesta padėti Komisijai įgyvendinant šią direktyvą, taikomos taisyklės.

12 straipsniu Sąjungos delegacijoms trečiosiose šalyse pavedama užduotis pranešti trečiosioms šalims apie vienodą ES LKD formą ir pateikti jos ES LKD pavyzdžius.

IV skyriuje pateikiamos baigiamosios nuostatos.

13 straipsnyje patikslinama duomenų apsaugos sistema.

14 straipsnyje nustatoma valstybių narių prievolė vykdyti šios direktyvos taikymo stebėseną ir kasmet Komisijai teikti informaciją.

Pagal 15 straipsnį Komisija turėtų atlikti direktyvos vertinimą ir pagrindinius vertinimo rezultatus pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai.

16 straipsniu panaikinamas Sprendimas 96/409/BUSP.

17 straipsnyje nustatoma data, iki kurios valstybės narės turėtų šią direktyvą perkelti į savo nacionalinę teisę.

18 straipsnyje nurodoma, kad direktyva įsigalios dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pagal 19 straipsnį direktyva skiriama visoms valstybėms narėms.

I ir II prieduose pateikiamos vienodos ES LKD formos ir įklijos specifikacijos.

Pasiūlymas

**TARYBOS DIREKTYVA**

**kuria nustatomas ES laikinasis kelionės dokumentas ir panaikinamas Sprendimas  
96/409/BUSP**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 23 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę<sup>1</sup>,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos pilietybė yra pamatinis valstybių narių piliečių statusas. Ji visiems Sąjungos piliečiams, būnant trečiosios šalies, kurioje pilietybės valstybė narė neturi atstovybės, teritorijoje, suteikia teisę į kitos valstybės narės diplomatinę ir konsulinę įstaigų teikiamą apsaugą tomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos valstybės piliečiai. Ta teisė įgyvendinama pagal Tarybos direktyvą (ES) 2015/637<sup>2</sup>, kurioje išdėstytos bendradarbiavimo ir koordinavimo priemonės, reikalingos neatstovaujамų Sąjungos piliečių apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti;
- (2) Direktyvoje (ES) 2015/637 nurodoma, kad laikinieji kelionės dokumentai yra vienas iš konsulinės pagalbos būdų, kuriuos valstybių narių ambasados ir konsulatai teikia neatstovaujamiems piliečiams. Laikinis kelionės dokumentas (LKD) yra vienai kelionei skirtas dokumentas, su kuriuo jį turintis asmuo gali grįžti namo arba, išskirtiniais atvejais, į kitą paskirties vietą, jei jis neturi įprastų kelionės dokumentų, nes jie, pvz., buvo pavogti arba pamesti;
- (3) valstybių narių Vyriausybės atstovų sprendimu 96/409/BUSP<sup>3</sup> nustatytas laikinasis kelionės dokumentas, kurį valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams šalyse, kuriose jų pilietybės valstybė narė neturi nuolatinės diplomatinės arba konsulinės atstovybės. Šiuo metu būtina atnaujinti to sprendimo nuostatas ir nustatyti atnaujintą ir labiau apsaugotą ES laikinojo kelionės dokumento (ES LKD) formą. Reikėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi nuoseklumo tarp konkrečių ES LKD išdavimo sąlygų ir procedūros ir Direktyvoje (ES) 2015/637 išdėstytų bendrųjų konsulinės apsaugos taisyklių, kadangi ši direktyva, įskaitant jos 14 straipsnyje nurodytą finansinę procedūrą, taikoma ES LKD išdavimo neatstovaujamiems piliečiams atveju. Šioje direktyvoje turėtų būti pateiktos papildomos taisyklės, kurios, prireikus, būtų taikomos kartu su Direktyvoje (ES) 2015/637 nustatytais taisyklėmis;

---

<sup>1</sup> OL C , , p. .

<sup>2</sup> 2015 m. balandžio 20 d. Tarybos direktyva (ES) 2015/637 dėl koordinavimo ir bendradarbiavimo priemonių, skirtų neatstovaujамų Sąjungos piliečių konsulinei apsaugai trečiosiose šalyse palengvinti ir kuria panaikinamas Sprendimas 95/553/EB (OL L 106, 2015 4 24, p. 1).

<sup>3</sup> 1996 m. birželio 25 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybės atstovų sprendimas 96/409/BUSP dėl laikinojo kelionės dokumento nustatymo (OL L 168, 1996 7 6, p. 4).

- (4) pateikus prašymą, ES LKD, neatstovaujamaam piliečiui padedančiai valstybei narei iš pilietybės valstybės narės gavus patvirtinimą apie prašymo teikėjo pilietybę, turėtų būti išduodamas visiems neatstovaujamiems piliečiams, kurių pasas arba kelionės dokumentas buvo pamestas, pavogtas arba sunaikintas, laikinai nepasiekiamas, yra pasibaigusio galiojimo arba kurio negalima gauti per pagrįstą laiką, pavyzdžiui, kelionės metu gimusiems naujagimiams;
- (5) kadangi pametus pasą ar kelionės dokumentą piliečiams trečiosiose šalyse gali kilti rimtų sunkumų, būtina nustatyti supaprastintą padedančiosios valstybės narės ir neatstovaujamo piliečio pilietybės valstybės narės bendradarbiavimo ir koordinavimo procedūrą. Kartu būtina išlaikyti pakankamą lankstumą išimtinėmis aplinkybėmis. Krizės atveju padedančioji valstybė narė turėtų galėti išduoti ES LKD prieš tai nepasikonsultavusi su pilietybės valstybe nare. Šiomis aplinkybėmis padedančioji valstybė narė turėtų kuo greičiau pranešti pilietybės valstybei narei apie jos vardu suteiktą pagalbą, kad pilietybės valstybė narė būtų tinkamai informuota;
- (6) asmenys, kuriems buvo išduoti ES LKD, saugiai grįžę namo, saugumo sumetimais šiuos dokumentus turėtų grąžinti. Be to, vieną kiekvieno išduoto ES LKD kopiją turėtų saugoti padedančiosios valstybės narės išduodančioji institucija, o kita kopija turėtų būti išsiųsta prašymo teikėjo pilietybės valstybei narei. Praėjus tam tikram laikui, sugrąžintus ES LKD ir saugomas jų kopijas reikėtų sunaikinti;
- (7) neatstovaujami piliečiai turėtų galėti prašymą dėl ES LKD pateikti bet kurios valstybės narės ambasadaai arba konsulatui. Kaip numatyta Direktyvos (ES) 2015/637 7 straipsnio 2 dalyje, valstybės narės gali sudaryti praktinius susitarimus, kuriais siekiama pasidalinti atsakomybę už ES LKD išdavimą neatstovaujamiems piliečiams. Valstybės narės, gavusios prašymą dėl ES LKD, kiekvienu atskiru atveju turėtų įvertinti, ar tikslinga išduoti ES LKD, ar veikiau būtų reikėtų perduoti kompetentingai ambasadaai ar konsulatui, kurie paskirti pagal jau galiojančią susitarimą;
- (8) kadangi ES LKD yra vienai kelionei skirtas dokumentas, jis turėtų galioti tiek laiko, kiek reikalinga užbaigti tą kelionę. Atsižvelgiant į šiuolaikinių kelionių galimybes bei greitį, ES LKD turėtų galioti ne ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų, nebent susiklostytų išimtinės aplinkybės;
- (9) ši direktyva neturėtų daryti poveikio palankesnėms nacionalinėms nuostatoms, jeigu jos suderinamos su šia direktyva;
- (10) pagal šią direktyvą valstybėms narėms nėra draudžiama ES LKD išduoti kitomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į nacionalinę teisę ir praktiką. Valstybės narės taip pat turėtų galėti ES LKD išduoti neatstovaujamiems piliečiams Sąjungos teritorijoje, kad galėtų jiems atstovauti, ir savo pačių piliečiams ir gyventojams. Tokiais atvejais valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo ir sukčiavimo;
- (11) remdamasi Direktyvos (ES) 2015/637 5 straipsniu ir siekiant užtikrinti Sutarties 20 straipsnio 2 dalies c punkte įtvirtintos teisės ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje pripažintos teisės į privatų ir šeimos gyvenimą veiksmingumą, ir atsižvelgdama į nacionalinę teisę ir praktiką, padedančioji valstybė narė turėtų galėti ES LKD išduoti Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, kiekvienu atveju įvertindama individualias aplinkybes;
- (12) ES LKD, kuriuos sudaro forma ir įklija, turėtų būti visa būtina informacija ir jie turėtų atitikti aukštus techninius standartus, visų pirma dėl apsaugos nuo padirbinėjimo ir

klastojimo. Jie turi būti pritaikyti taip, kad juos galėtų naudoti visos valstybės narės, ir turėti aiškiai plika akimi matomas visuotinai atpažįstamas apsaugines savybes;

- (13) vienodoje ES LKD formoje turėtų būti tuščių lapų, kad prireikus tiesiai į formą būtų galima įklijuoti tranzitines vizas. Ši forma turėtų būti naudojama ES LKD įklėjai, kurioje pateikiama atitinkama prašymo teikėjo informacija, įklijuoti. Įklėja turėtų būti maketuojama pagal vienodą vizų formą, išdėstytą Tarybos reglamente (EB) Nr. 1683/95<sup>4</sup>, ir turėtų turėti lygiavertes apsaugines savybes. ES LKD įklėja turėtų būti personalizuota padedančiosios valstybės narės ambasadoje ar konsulate naudojant tuos pačius spausdintuvus, kurie naudojami vizoms;
- (14) siekiant padidinti apsaugą ir paspartinti išdavimo procesą, ES LKD naudojamas prašymo teikėjo veido atvaizdas turėtų būti nuskaitytas ambasadoje arba konsulate skaitmeniniu fotoaparatu arba lygiaverčiais būdais. Tas pats veido atvaizdas turėtų būti perduotas pilietybės valstybei narei piliečio tapatybei patvirtinti;
- (15) šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos neslaptos specifikacijos. Jei reikia, siekiant užkirsti kelią padirbinėjimui ir klastojimui, šias specifikacijas galima papildyti slaptomis specifikacijomis;
- (16) siekiant užtikrinti papildomų techninių specifikacijų slaptumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011<sup>5</sup>;
- (17) tam, kad informacija apie papildomas technines specifikacijas nebūtų prieinama daugiau asmenų negu reikia, kiekviena valstybė turėtų paskirti vieną įstaigą, atsakingą už vienodų ES LKD spausdinimą. Valstybės narės turėtų turėti galimybę prireikus šią įstaigą keisti. Apsaugos sumetimais kiekviena valstybė narė turėtų pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms kompetentingos įstaigos pavadinimą;
- (18) siekiant, kad ES LKD būtų plačiau pripažįstami, Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse turėtų atitinkamoms trečiųjų šalių institucijoms pranešti apie vienodą ES LKD formą bei apie bet kokius vėlesnius pakeitimus ir skatinti jos naudojimą;
- (19) vadovaudamasi Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros<sup>6</sup> 22 ir 23 punktais, Komisija turėtų įvertinti šią direktyvą, ypač remdamasi informacija, surinkta taikant konkrečią stebėsenos tvarką, kad būtų įvertintas šios direktyvos poveikis ir tolesnių veiksmų poreikis;
- (20) įgyvendinant šią direktyvą valstybių narių vykdomam asmens duomenų tvarkymui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679<sup>7</sup>. Tam, kad ES LKD sistema veiktų, būtina tvarkyti asmens duomenis, siekiant patikrinti pareiškimo teikėjo tapatybę, atspausdinti ES LKD įkliją ir supaprastinti atitinkamo duomenų subjekto kelionę. Būtina nurodyti papildomas tvarkomų asmens duomenų apsaugos priemones, pvz., didžiausią surinktų asmens duomenų saugojimo laikotarpį. Didžiausias trejų metų trukmės duomenų saugojimo laikotarpis reikalingas siekiant

<sup>4</sup> 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1).

<sup>5</sup> 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

<sup>6</sup> 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

<sup>7</sup> 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

išvengti galimų piktnaudžiavimo atvejų. Pareiškimo teikėjų asmens duomenų ištrynimasis neturėtų daryti poveikio valstybių narių gebėjimui vykdyti šios direktyvos taikymo stebėsenos;

- (21) kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, tačiau, kad būtų išvengta fragmentacijos ir dėl to sumažėjusio valstybių narių neatstovaujamiems piliečiams išduotų laikinųjų kelionės dokumentų pripažinimo, ir jų geriau galima pasiekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali priimti priemones, vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (22) šia direktyva siekiama skatinti konsulinę apsaugą, kuri užtikrinama pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 46 straipsnį. Ja gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi visų pirma Chartijoje pripažintų principų, tarp kurių – teisė į privatų ir šeimos gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos teisė. Ši direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma atsižvelgiant į tas teises ir principus;
- (23) Sprendimas 96/409/ES turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

## **I SKYRIUS**

### **DALYKAS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS**

#### *1 straipsnis* *Dalykas*

Šioje direktyvoje išdėstomos nuostatos, susijusios su sąlygomis ir procedūra, kurios taikomos trečiojoje šalyje neatstovaujamiems ES piliečiams norint gauti ES laikinąjį kelionės dokumentą (ES LKD), ir nustatoma vienoda tokių dokumentų forma.

#### *2 straipsnis* *Apibrėžtys*

Šioje direktyvoje vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- (1) neatstovaujamas pilietis – bet kuris valstybės narės, kuri neturi atstovybės trečiojoje šalyje, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/637 6 straipsnyje, pilietis;
- (2) prašymo teikėjas – asmuo, kuris prašo išduoti ES LKD;
- (3) padedančioji valstybė narė – valstybė narė, priimanti prašymą dėl ES LKD;
- (4) pilietybės valstybė narė – valstybė narė, kurios piliečiu prašymo teikėjas teigia esąs;
- (5) ES laikinasis kelionės dokumentas arba ES LKD – kelionės dokumentas, kurį valstybė narė trečiojoje šalyje neatstovaujama piliečiui jo prašymu išduoda vienai kelionei į jo pilietybės arba gyvenamąją valstybę narę (arba, išskirtiniais atvejais, į kitą paskirties vietą).

## II SKYRIUS

### ES LAIKINASIS KELIONĖS DOKUMENTAS (ES LKD)

#### 3 straipsnis

##### *ES laikinasis kelionės dokumentas (ES LKD)*

Valstybės narės ES LKD išduoda trečiosiose šalyse neatstovaujamiems ES piliečiams, kurių pasas arba kelionės dokumentas buvo pamestas, pavogtas arba sunaikintas, laikinai nepasiekiamas, yra pasibaigusio galiojimo arba kurio negalima gauti per pagrįstą laiką, laikantis 4 straipsnyje nustatytos procedūros.

#### 4 straipsnis

##### *Procedūra*

1. Valstybė narė, gavusi prašymą dėl ES LKD, tam, kad patikrintų prašymo teikėjo tapatybę, per 24 valandas pasikonsultuoja su pilietybės valstybe nare, kaip numatyta pagal Direktyvos (ES) 2015/637 10 straipsnio 2 dalį.
2. Padedančioji valstybė narė pilietybės valstybei narei pateikia visą susijusią informaciją, įskaitant
  - (a) prašymo teikėjo duomenis, kurie turi būti įtraukti į ES LKD įkliją, kaip nustatyta II priede;
  - (b) prašymo teikėjo veido atvaizdą, kurį visais atvejais, išskyrus išimtinėmis aplinkybėmis, padedančioji valstybė narė turi nuskaityti prašymo teikimo dieną.
3. Per 36 valandas po 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo, pilietybės valstybė narė į prašymą dėl konsultacijų atsako, kaip numatyta pagal Direktyvos (ES) 2015/637 10 straipsnio 3 dalį, ir patvirtina, ar prašymo teikėjas yra jos pilietis. Patvirtinus prašymo teikėjo pilietybę, padedančioji valstybė narė ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pilietybės valstybės narės atsakymo, jam išduoda ES LKD.
4. Tinkamai pagrįstais išimtiniais atvejais valstybės narės gali užtrukti ilgiau nei 1 ir 3 dalyje nurodyti terminai.
5. Krizės atveju padedančioji valstybė narė gali išduoti ES LKD prieš tai nepasikonsultavusi su pilietybės valstybe nare. Padedančioji valstybė narė kuo greičiau praneša pilietybės valstybei narei apie išduotą ES LKD ir nurodo asmens, kuriam išduotas ES LKD, tapatybę. Pranešime pateikiama asmens vardas, pavardė ir visi į ES LKD įtraukti duomenys.
6. ES LKD išduodanti valstybė narė vieną kiekvieno išduoto ES LKD kopiją saugo, o kitą išsiunčia prašymo teikėjo pilietybės valstybei narei. Šios kopijos sunaikinamas per 60 dienų nuo ES LKD galiojimo pabaigos dienos, nebent jis reikalingas tam, kad būtų išduotas naujas pasas arba kelionės dokumentas.
7. ES LKD gavėjo, teikiant prašymą dėl naujo paso ar kelionės dokumento, prašoma ES LKD grąžinti, nepriklausomai nuo to, ar jis dar galioja, ar ne. Valstybės narės užtikrina, kad visi grąžinti ES LKD būtų saugiai ir laiku sunaikinti.
8. Prašymams išduoti ES LKD taikomas Direktyvos (ES) 2015/637 14 straipsnis.

*5 straipsnis*  
*Galiojimas*

ES LKD galioja laikotarpį, reikalingą užbaigti kelionę, kuriai jis buvo išduotas. Apskaičiuojant šį laikotarpį, atsižvelgiama į priverstinius sustojimus nakvynei ir persėdimus į kitas transporto priemones. Į galiojimo laikotarpį įtraukiamos dvi papildomos dienos. ES LKD galioja ne ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų, nebent susiklostytų išimtinės aplinkybės.

*6 straipsnis*  
*Palankesnis režimas*

Valstybės narės gali priimti arba palikti galioti palankesnes nei šios direktyvos nuostatas tokia apimtimi, kiek jos yra suderinamos su šia direktyva.

*7 straipsnis*  
*Papildomi ES LKD gavėjai*

Jei prašymo teikėjo pasas arba kelionės dokumentas buvo pamestas, pavogtas arba sunaikintas, laikinai nepasiekiamas, yra su pasibaigusiu galiojimu arba jo negalima gauti per pagrįstą laiką, valstybės narės ES LKD gali išduoti:

- (a) neatstovaujamų piliečių šeimos nariams, kurie nėra Sąjungos piliečiai, lydintiems neatstovaujamus piliečius, kaip numatyta pagal Direktyvos (ES) 2015/637 5 straipsnį;
- (b) savo piliečiams ir gyventojams;
- (c) kitos valstybės narės piliečiams, kurie yra atstovaujami šalyje, kurioje nori gauti ES LKD;
- (d) ES piliečiams ir jų šeimos nariams ES teritorijoje;
- (e) kitiems su jomis susijusiems asmenims, kuriuos jos nori priimti.

### **III SKYRIUS**

## **VIENODA ES LKD FORMA**

*8 straipsnis*  
*Vienoda ES LKD forma*

1. ES LKD sudaro vienoda forma ir įklia. Forma ir įklia atitinka I ir II prieduose išdėstytas specifikacijas ir 2018 m. kovo 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo C(2018) 674 dėl vienodos vizų formos papildomų techninių specifikacijų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas C(2010) 3191, nuostatas.
2. Užpildžius ES LKD įklia, užpildomos II priede nustatytos skiltys ir mašininio nuskaitymo plotelis, kaip numatyta pagal TCAO dokumento Nr. 9303 2 dalį.
3. Valstybės narės į ES LKD įklijos „pastabų“ skiltį gali įtraukti reikalingus nacionalinius įrašus. Šie nacionaliniai įrašai negali dubliuotis su II priede nurodytomis skiltimis.
4. Visi ES LKD įrašai yra spausdinami. Išspausdintoje ES LKD įklijoje negali būti daromi pakeitimai rankiniu būdu.

5. ES LKD įklija ranka gali būti pildoma tik techninės nenugalimos jėgos (*force majeure*) atveju. Ranka užpildyta ES LKD įklija negali būti taisoma.
6. Jei ES LKD įklijoje, kuri dar neįklijuota ES LKD formoje, pastebima klaida, ES LKD įklija pripažįstama negaliojančia. Jei klaida pastebėta po to, kai ES LKD įklija buvo įklijuota formoje, įklija ir forma sunaikinamos ir vietoj jų pagaminamos naujos.
7. Atspausdinta ES LKD įklija su užpildytomis skiltimis įklijuojama ES LKD formoje, kaip nurodyta I priede.
8. Krizės atveju gali būti naudojama kita nei šiame straipsnyje nurodyta forma, jei joje yra skiltys, kurios turi būti pateiktos pagal II straipsnį.

#### *9 straipsnis* *Papildomos specifikacijos*

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose pateikiamos papildomos techninės ES LKD specifikacijos, susijusios su

- (a) vienodos ES LKD formos ir įklijos dizainu, dydžiu ir spalva;
- (b) papildomomis apsauginėmis savybėmis ir reikalavimai, įskaitant griežtesnius apgaulę, padirbinėjimą ir klastojimą užkardančius standartus;
- (c) kitos taisyklės, kurių turi būti laikomasi pildant ir išduodant vienodos formos ES LKD.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Gali būti nuspręsta, kad šios specifikacijos turi būti slaptos ir neskelbiamos. Tokiu atveju su jomis supažindinamos tiksliai institucijos, valstybių narių paskirtos atsakingomis už ES LKD spausdinimą, ir valstybės narės arba Komisijos tinkamai įgalioti asmenys.

#### *10 straipsnis* *ES LKD spausdinimas*

Kiekviena valstybė narė skiria vieną įstaigą, atsakingą už ES LKD spausdinimą. Šios įstaigos pavadinimą ji praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Dvi arba kelios valstybės narės šiam tikslui gali skirti tą pačią įstaigą. Jei valstybė narė pakeičia savo paskirtąją įstaigą, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

#### *11 straipsnis* *Komiteto procedūra*

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

#### *12 straipsnis* *Pranešimas trečiosioms šalims*

1. Ne vėliau kaip per 21 mėnesį nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 9 dalimi, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė pateikia Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai vienodos ES LKD formos ir įklijos bendro pobūdžio pavyzdžius.

2. Europos išorės veikslių tarnyba formos ir įklijos bendro pobūdžio pavyzdžius perduoda Sąjungos delegacijoms trečiosiose šalyse.
3. Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse informuoja atitinkamas trečiųjų šalių valdžios institucijas apie vienodą ES LKD formą ir apie pagrindines jos apsaugines savybes, taip pat joms pateikia formos ir įklijos bendro pobūdžio pavyzdžius informavimo tikslais. Sąjungos delegacijos trečiosiose šalyse vienodos ES LKD formos ir įklijos bendro pobūdžio pavyzdžius pateikia valstybių narių diplomatinėms ir konsulinėms atstovybėms mokymo ar informavimo tikslais.
4. Kaskart padarius vienodos ES LKD formos ir įklijos pakeitimus, pakartojama 1–3 dalyse aprašyta procedūra. 1 dalyje nurodytas terminas yra 3 mėnesiai po to, kai buvo priimta pakeista forma.

## **IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### *13 straipsnis*

#### *Asmens duomenų apsauga*

1. Asmens duomenys, tvarkomi taikant šią direktyvą, įskaitant veido atvaizdą, nuskaitytą pagal 4 straipsnio 2 dalį, naudojami tik tam, kad būtų patikrinta prašymo teikėjo tapatybė pagal 4 straipsnyje išdėstytą procedūrą, atspausdinta ES LKD įkliją ir supaprastinta atitinkamo asmens kelionė. Padedančioji valstybė narė ir pilietybės valstybė narė užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą.
2. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2016/679 taikymui, prašymo teikėjas, kuriam išduodamas ES LKD, turi teisę patikrinti ES LKD įrašytus asmens duomenis ir prireikus prašyti, kad jie būtų ištaisyti.
3. ES LKD nepateikiama jokios mašininio skaitymo informacijos, jei ji neįrašyta ir į skiltis, nurodytas II priedo 6–14 punktuose.
4. Padedančioji valstybė narė ir pilietybės valstybė narė prašymo teikėjo asmens duomenis saugo ne ilgiau kaip trejus metus. Pasibaigus saugojimo laikotarpiui prašymo teikėjo asmens duomenys ištrinami.

### *14 straipsnis*

#### *Stebėseną*

1. Valstybės narės vykdo reguliarią šios direktyvos stebėseną, remdamosi šiais rodikliais:
  - pagal 3 straipsnį išduotų ES LKD skaičius;
  - pagal 7 straipsnį išduotų ES LKD skaičius;
  - su ES LKD susiję sukčiavimo ir jų padirbinėjimo atvejai.
2. Valstybės narės organizuoja duomenų, reikalingų pamatuoti 1 dalyje nurodytų rodiklių pokyčius, kūrimą ir rinkimą ir šią informaciją pateiks Komisijai kartą per metus.

3. Vadovaudamasi 11 straipsnio 2 dalyje nurodyta nagrinėjimo procedūra, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi rodikliai, papildantys 1 dalyje nurodytus rodiklius.

#### *15 straipsnis*

##### *Vertinimas*

1. Ne anksčiau kaip praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, Komisija atlieka direktyvos vertinimą ir pagrindinius vertinimo rezultatus, įskaitant informaciją apie asmens duomenų apsaugos lygio tinkamumą, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kuri būtina tai ataskaitai parengti.

#### *16 straipsnis*

##### *Panaikinimas*

1. Sprendimas 96/409/EB panaikinamas praėjus 24 mėnesiams po šios direktyvos įsigaliojimo.
2. Nuorodos į panaikintą sprendimą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad iki 1 dalyje nurodytos datos būtų sunaikintos pagal Sprendimą 96/409/BUSP pagamintos LKD formos.

#### *17 straipsnis*

##### *Perkėlimas į nacionalinę teisę*

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 12 mėnesių po šio direktyvos įsigaliojimo priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomas šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 24 mėnesius po šio direktyvos įsigaliojimo.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

#### *18 straipsnis*

##### *Įsigaliojimas*

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*19 straipsnis*  
*Adresatai*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu*  
*Pirmininkas*